

НАС ВІТАЮТЬ!

Колективу редакції газети "Київський політехнік"

Шановні друзі!

"Київському політехніку" – 85 років! Вік для газети поважний, надто сьогодні, коли засоби масової інформації з'являються та зникають так швидко, що часом не залишають по собі жодної згадки. Тож можна з певністю стверджувати, що нині наша університетська газета – це не лише засіб інформування спільноти київських політехніків про перебіг життя університету, але й справжній літописець його історії. Цю повість швидкоплинних років КПІ творить уже кілька поколінь професійних журналістів і добровільних дописувачів – досвідчених і ще зовсім юних. Такий сплав молодого запалу і зрілої уваженості робить газету однаково цікавою як для ветеранів університету, так і для студентів, які роблять перші кроки на шляху свого професійного життя. Недарма ж кожний її новий номер миттєво розлітається по інститутах, факультетах і кафедрах й завжди знаходить вдячних і вдумливих читачів.

Хочу побажати вам, дорогі мої колеги і друзі, й надалі залишатися на передньому краї нашого життя. А ще зичу кожному з вас міцного здоров'я, творчої наснаги й нових звершень у вашій відповідальній і почесній праці.

З повагою,

Михайло Згуровський,
ректор НТУУ "КПІ", академік НАН України

Шановні колеги!

Щиро й сердечно вітаємо вас із визначним ювілеєм – 85-річчям виходу першого номера газети Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут"!

За цей період – власне, цілу епоху – видання пройшло великий і тернистий шлях, з номера в номер карбуючи літопис становлення й розвитку вишу. Точним і влучним словом газета інформує про перебіг навчального процесу, науково-інноваційну діяльність, порушує проблеми підготовки висококваліфікованих фахівців, розповідає про знайомих у світі викладачів і науковців КПІ, які створили й розвивали в його стінах відомі нині наукові школи. "Київський політехнік" відкрив читачам велику плеяду видатних історичних постатей-вихідців інституту, які зіграли велику роль у розбудові держави.

Та попри всю поважність свого віку, видання залишається молодим і діяльним. Нинішній склад редакції газети "Київський політехнік" під керівництвом відомого журналіста й науковця Володимира Васильовича Янкового випускає не тільки щотижневу газету, а й російсько-українсько-англійський дайджест, який віддзеркалює університетські події міжнародного масштабу. В активі видання – підготовка енциклопедії "Хто є хто в КПІ", супровід сайтів НТУУ "КПІ" в Інтернеті, розповіді про університетське життя в інших виданнях. Газета й сьогодні є цікавим і чесним співрозмовником, мудрим радником, осередком, у якому б'ється бурхливий пульс студентського й викладацького життя.

Щиро бажаємо вам і надалі такого ж переконливого слова, читацького визнання, натхнення й невинного руху вперед!

**Правління Київської організації
Національної спілки журналістів України**

Дорогі друзі!

Від щирого серця вітаю вас з 85-річчям з дня виходу першого номера газети "Київський політехнік"!

Сьогодні Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" є лідером серед вищих технічних навчальних закладів країни. Серед університетських газет таким лідером є "Київський політехнік". Небагато є нині видань, які змогли утримати читача впродовж багатьох десятиліть і залишитися цікавими і об'єктивними. Газеті НТУУ "КПІ" це вдалося. Її редакція забезпечує оперативне інформування студентського і викладацького загалу про повсякденну діяльність університету, наукові здобутки дослідників, які працюють у його стінах, нові плани і проекти, що реалізуються політехніками. Не менш цікавими є й матеріали, присвячені видатним особистостям вітчизняної і світової науки.

Газета є не чужою і мені особисто: в перші роки її існування одним з її авторів був мій батько, на той час професор Київського політехнічного інституту Євген Оскарович Патон. Зі студентських років читав її і я. Тож і сьогодні я завжди з цікавістю відкриваю свіжі номери газети і долучаюся до життя моєї Alma Mater.

Бажаю колективу газети "Київський політехнік" та її читачам творчих успіхів, а всім київським політехнікам – нових наукових звершень!

З повагою,

Б.С.Патон,
Президент НАН України, академік НАН України

Щиро вітаємо!

Щиро вітаємо славетний колектив улюбленої нами університетської газети "Київський політехнік" з 85-ою річницею випуску першого номера. Всі роки існування під різними назвами Ваша газета не тільки оперативно відображала життя інституту, потім університету, а й зусиллями редакції та залучених авторів започатковувала ініціативні справи, компетентно формувала напрями вдосконалення діяльності університетського колективу, була живильним джерелом нових ідей, мудрим вихователем студентської молоді й авторитетним радником викладачів і співробітників.

Бажаємо колективу нашої газети і надалі високо тримати планку журналістського таланту!

Від імені колективу ХТФ

І.М.Астрелін, декан

Шановні друзі!

Уже 85 років газета "Київський політехнік" служить багатьом поколінням студентів і наукових працівників. Вона їх вихователь, повірений, друг. Зберігає для історії факти з життя величезного людського колективу, який повсякденно робить свій внесок у розвиток науки і техніки, у навчання студентів і зокрема понад трьохсот повноценних польських випускників вузу. Від їхнього імені, а також від імені керівництва Головної технічної організації, що їх об'єднує, бажаємо "Київському політехніку" подальших років активної видавничої діяльності на користь розвитку технічного знання на благо України і Польщі.

Януш Фукса,
голова Секції вихованців КПІ у Польщі
Єжи Гумінський,
генеральний секретар ФНТТ ГТО

Інформуємо

До відома співробітників та студентів НТУУ "КПІ"

1. Радником Прем'єр-міністра України з питань освіти, науки, молоді та спорту призначено голову Комітету ВР України **Луцького Максима Георгійовича** (на громадських засадах);

2. Консультантом Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки, молоді та спорту призначено **Родіонова Михайла Кузьмича** (на громадських засадах).

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 **Слово
про газету**

2 **Вітаємо
Н.С.Равську**

.....
**Міжнародна
конференція
з нанотехнологій**

.....
**Європейські
інженерні
змагання в КПІ**

3 **Ухвалено
Колективний
договір
НТУУ "КПІ"**

.....
**Видатний
математик
Є. Вікторовський**

4 **До Дня
охорони праці**

.....
Увага, конкурс!

.....
Нас читають

Колектив редакції газети "Київський політехнік".

Зліва направо, стоять: І.І.Бакун, В.В.Янковий, Д.Л.Стефанович, Н.С.Ліберт, В.М.Ігнатюк; сидять: О.В.Нестеренко, Л.В.Скиба, О.А.Кіліхевич, Л.М.Котовська

Слово про газету

21 квітня минає 85 років відтоді, як у інформаційному просторі того часу (а це був 1927 рік) з'явилася нова газета "Київський політехнік" – газета Київського політехнічного інституту. Це був складний період становлення Радянського Союзу, частиною якого була Україна. Біля витоків газети стояли студенти-політехніки, які мали хист до літературної праці. Першим її редактором став студент Іван Мойся. Він був трохи старшим за своїх однокашників, адже йому довелося брати участь у Громадянській війні, з фронтів якої він тільки-но повернувся. Цей хлопець мав неабияке літературне обдарування і вже був відомим у літературних колах як автор багатьох оповідань. Пізніше про нього дізналася й уся країна – як автора першого у вітчизняній літературі виробничого твору – "Роману Міжгір'я" та історичної епопеї "Хмельницький". Проте ці романи він видав під псевдонімом Іван Ле.

Цікава історія цього псевдоніму. Якоюсь Іван Мойся написав у районну газету оповідання, яке підписав повним ім'ям – Іван Леонтійович Мойся. Проте працівники газети не змогли розібрати почерк молодого автора і зупинилися на перших двох літерах після імені. Вийшло Іван Ле. З цього часу це сполучення двох літер стало псевдонімом молодого літератора.

Молодий письменник не лише навчався в КПІ та писав оповідання, але й займався організаційними питаннями в київській філії Всеукраїнської спілки пролетарських письменників (ВУСПП) – як її очільник. Він став і редактором письменницького часопису "Літературна газета". Перше число цього видання вийшло друком у березні 1927 року. Ця газета виходить і сьогодні – але тепер ми знаємо її під назвою "Літературна Україна". **Закінчення на 2-й стор.** ➔

Слово про газету **ВІТАЄМО!** Щастя – це бути потрібною людям

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Створити газету для письменницького осередку і не подумати про газету для студентів КПІ було б неправильним. Тож студенти на чолі з Іваном Мойсою створили й друковану газету Київського політехнічного інституту, що отримала назву "Київський політехнік".

На це видання чекала слава доля. Лише після війни вишло майже 3000 його номерів. Газета продовжує жити, доносячи до київських політехніків та багатьох інших читачів інформацію про найкращий університет України, про його досягнення, науково-інноваційну діяльність, про аспекти його історії і перебіг сьогодинського життя.

"Київський політехнік" виходить щотижня. Має привабливий вигляд і користується великою повагою та інтересом читачів. На шпальтах газети друкуються матеріали про навчальний процес, про видатні історичні постаті, які зіграли велику роль у розбудові держави, про знаних у світі викладачів і науковців КПІ, які створили та розвивали в його стінах відомі нині наукові школи. Газета постійно друкує матеріали про видатних студентів, які досягли значних успіхів у наукових, технологічних, математичних, фізичних, хімічних та інженерних змаганнях.

Газета "Київський політехнік" є фактично літописцем Національного технічного університету України "КПІ". Талановиті люди, які працюють в редакції газети, розуміють, що таке традиції університету і як важливо зберегти їх для прийдешніх поколінь.

А про що розповідалося у першому номері газети, який вийшов 21 квітня 1927 року?

Ми тримаємо в руках ксерокопію першого номера і бачимо в центрі першої сторінки статтю Євгена Патона, на той час професора КПІ. На цій сторінці є й інші матеріали, що демонструють пафос післяреволюційних років і закликають читачів до активної творчої праці. До речі, матеріали в газеті друкувалися тією мовою, якою вони були написані – як українською, так і російською. При цьому жодних обмежень за мовним принципом не існувало. Все це відбувалося на тлі загальної українізації життя.

Нинішній склад редакції газети "Київський політехнік" випускає не тільки щотижневу газету, але й російсько-українсько-англійський дайджест, який віддзеркалює події міжнародного масштабу, що мали місце в університеті. Крім того, газета готує до випуску енциклопедію "Хто є хто в КПІ", супроводжує сайти НТУУ "КПІ" в Інтернеті, готує матеріали про університет для інших видань.

Розповідь про газету на цьому не закінчується. Вона і надалі житиме, несучи людям правдиву інформацію про найкращий технічний університет України, сприяючи підвищенню його іміджу як в Україні, так і в усьому світі!

Володимир Янковий,

головний редактор газети "Київський політехнік", член Національної спілки журналістів України

Теплими квітневими днями свій ювілей святкує доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України Наталія Сергіївна Равська.

Цю енергійну, розумну, принципову жінку знають і поважають у нашому університеті та далеко за його межами. Що ж в ній є такого особливого, що запам'ятовується вже навіть після однієї зустрічі з Наталією Сергіївною, запам'ятовується надовго, і завжди ці спогади приємні. Часто буває так, що природа дає людині те, що на перший погляд не є першочерговим і обов'язковим у житті. Наталію Сергіївну бог щедро наділив гострим розумом, який дозволяє швидко бачити суть, допитливістю, яка з роками не вщухає, працездатністю, яка дозволила досягти великих результатів, життєлюбством та відкритістю.

Ще у шкільні роки у маленької Наташі виявився неабиякий хист до точних наук, до математики, проявився велика жага до всього нового, до "задач, які не вирішуються". Тому не дивно, що вибір, куди вступати після школи, був однозначний – КПІ! В п'ятдесяті роки ХХ століття вступити до КПІ на механічні спеціальності було важко. То був дійсно конкурсний вступ з величезною кількістю іспитів. Ще під час вступу активну, розумну, принципову абітурієнтку помітив тодішній декан механічного факультету професор Сергій Олександрович Картавов. Студентські роки були цікавими і насиченими: відмінники, староста групи, майстер спорту з академічної греблі, активна учасниця освоєння циліни (нагороджена медаллю "За освоєння целинних земель").

Випускниця 1960 року, інженер-механік за спеціальністю "Технологія машинобудування, металургія металів і інструменти" вирішила, що стати справжнім інженером можна тільки працюючи на виробництві. Н. С. Равська приходить на завод "Генератор", де за 16 років проходить шлях від інженера до заступника начальника великого механічного цеху оборонного підприємства, начальника галузевої лабораторії Міністерства електронної промисловості СРСР.

У 1975 році без відриву від виробництва Наталія Сергіївна захищає кандидатську дисертацію на тему "Дослідження галузі застосування та різальних властивостей інструменту з безвольфрамових твердих сплавів". Того ж року чл.-кор. НАН України, професор Петро Родіонович Родін запрошує Наталію Сергіївну на кафедру інструментального виробництва (з 2009 року – кафедра інтегрованих технологій машинобудування).

У 1982 році Наталія Сергіївна отримує звання доцента, а в 1991 році захищає дисертацію на здобуття вченого ступеня доктора технічних наук. Робота на тему "Розробка прогресивних різальних інструментів на основі моделювання їх роботи за методом самоорганізації" дозволила вирішити важливі для промисловості питання оптимізації геометричних та конструктивних параметрів різального інструмента та режимів його експлуатації. Результати її наукового пошуку знайшли широке застосування на провідних підприємствах різних галузей промисловості, зокрема авіаційної, автомобілебудівної. Науково-технічні розробки, виконані під керівництвом Н. С. Равської, знайшли своє визнання і за кордоном. Так, було успішно виконано замовлення однієї з німецьких фірм на розробку та впровадження відрізних дискових пил з нерівномірним кроком зубів для різних умов їх застосування.

У 1992 році Н. С. Равській було присвоєно вчене звання професора по кафедрі інструментального виробництва. Сьогодні Наталія Сер-

гіївна – знаний і шанований учений у галузі формування поверхонь при механічному обробленні, проектування різальних інструментів, моделювання процесів різання та експлуатації різальних інструментів. 2 підручники, 12 навчальних посібників, 4 монографії, 280 наукових статей, 39 патентів, наукове консультування 3 докторських і керівництво 27 кандидатських дисертаціями – гідний доробок, яким можна пишатися. Багато вчених цінують Наталію Сергіївну і за її роботу в спеціалізованій вченій раді із захисту докторських і кандидатських дисертацій. Від самого початку створення ради вона сумлінно веде роботу вченого секретаря, і вже майже 20 років є незмінною головою цієї ради.

З 1996 по 2010 рік Н. С. Равська завідувала кафедрою інструментального виробництва Механіко-машинобудівного інституту НТУУ "КПІ". Велика організаційна робота з проведення наукових досліджень, вдосконалення навчального процесу, розвитку матеріальної бази дозволила кафедрі в дуже непрості часи зайняти гідне місце серед провідних кафедр нашого університету. Властиве жінкам прагнення розрадити, допомогти своїм співробітникам у життєвих, побутових ситуаціях дозволило Наталії Сергіївні Равській згуртувати колектив, створити комфортні, творчі умови для діяльності кафедри. Зусиллями Н. С. Равської та директора Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України академіка М.В.Новикова був створений спільний науково-дослідний центр, де на базі ІНМ студенти-інструментальники старших курсів раз на тиждень слухають лекції провідних учених НАН України та виконують наукові дослідження. Особистий авторитет Н. С. Равської допоміг створенню в 2002 році Спільного українсько-німецького факультету машино-

Н.С. Равська

будування. Завдяки далекоглядності Наталії Сергіївни, у 2007 році на базі кафедри інструментального виробництва був створений Спільний центр CAD/CAM технологій між НТУУ "КПІ" та компанією DELCAM plc (Велика Британія). Постійний пошук нового привів до впровадження на кафедрі підготовки спеціалістів і магістрів за новою спеціалізацією – технічний дизайн. Усе це вивело кафедру інструментального виробництва на якісно новий рівень, розширило сферу наукових і навчальних інтересів та дозволило їй трансформуватися в кафедру інтегрованих технологій машинобудування.

Значущість науково-технічних розробок була гідно оцінена державою – у 1998 році Наталія Сергіївна Равська отримала почесне звання "Заслужений діяч науки і техніки України". Не менш вагомим є визнання рідної Alma Mater – від самого початку введення в КПІ у 2006 році конкурсу "викладач-дослідник" Наталія Сергіївна є щорічним його переможцем.

Усе, за що береться Наталія Сергіївна, в чому впевнена, що принесе користь студентам, викладачам, науковцям кафедри, університету, горить в її жіночих руках, не даючи вже багато років спокою ані їй самій, ані тим, хто поруч.

Я знаю, що для себе Наталія Сергіївна вже давно вивела формулу щастя – бути потрібною людям. Ви ніколи не побачите її саму, біля неї завжди аспіранти і докторанти, колеги по КПІ або з інших університетів. До неї часто звертаються за порадою і допомогою, і вона всім встигає допомогти.

Тож, побажаємо їй довгих років життя, натхнення та успіхів!

В.А. Пасічник,

завідувач кафедри інтегрованих технологій машинобудування

Міжнародна конференція "Електроніка і нанотехнології"

10-11 квітня 2012 року в НТУУ "КПІ" відбулася XXXII Міжнародна науково-технічна конференція "Електроніка і нанотехнології". Організатором конференції поряд з іншими кафедрами факультету електроніки виступила кафедра фізичної та біомедичної електроніки. До програмного та організаційного комітетів конференції увійшли такі відомі вчені, як академік НАН України, професор Ю.І.Якименко, професори Клаус-Йорген Вольтер, В.І. Тимофеев, В.Я.Жуйков, В.Б.Максименко, О.П.Мінцер, Ю.М.Поплавко та інші.

Загалом у конференції взяли участь більше 300 учасників, серед яких 60 докторів наук, 90 кандидатів наук, 150 аспірантів та студентів. Було представлено 119 доповідей, за матеріалами яких було

Виступає Ю.І.Якименко

опубліковано Збірник праць конференції англійською мовою.

Окрім учасників з різних міст України (Київ, Львів, Харків, Вінниця),

у конференції взяли участь представники Росії (Москва, Санкт-Петербург, Черноголовка), Вірменії, Азербайджану, Німеччини, Англії, Мексики, Молдавії. Активну участь взяли представники з розробки медичної техніки та інформаційно-алгоритмічного забезпечення в системах діагностики, як "ЮТАС", НПО "Телеоптик", НМЦ "МІТ", "Пульс". Були представлені доповіді від НТУУ "КПІ", НМА-ПО ім. П.Л. Шупика МОЗУ, НМУЦ ІТІС ЮНЕСКО НАНУ, НДІ "Оріон", Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М.Бакуля НАНУ, Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка, Інсти-

туту фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАНУ, Національного інституту раку, НУ "Львівська політехніка", Вінницького НТУ, НЦ Серцево-судинної хірургії ім. Бакулева РАМН, Державного інженерного університету Вірменії, Технічного університету Молдови, Технічного університету Дрездена та багатьох інших університетів. Вагому підтримку конференції забезпечила Central Ukraine (KIEV) Joint EDMTT/COM/CPMT/SSC IEEE Chapter.

На конференції відбулись пленарні засідання та засідання двох секцій: перша секція була присвячена електронним компонентам, пристроям та системам, мікро- та нанотехнологіям,

друга – електронним технологіям у біомедицині. Була представлена також сесія стендових доповідей за активною участю студентів та аспірантів НТУУ "КПІ".

Під час конференції було заслухано доповіді про сучасні нанотехнології, проектування компонентів електронних схем, про новітні розробки інформаційного та технічного забезпечення систем обробки сигналів та зображень, перспективи розвитку біомедичних приладів та систем з використанням нанотехнологій. Відбулося обговорення можливостей міжнародного співробітництва та залучення студентів до наукових розробок у галузі нанотехнологій.

Інф. "КПІ"

Національний етап Європейських інженерних змагань

Рада студентів технічних університетів Європи BEST (Board of European Students of Technology), яка має осередки у 33 європейських країнах, щорічно проводить інженерні змагання. Головна їх мета – надати студентам можливість практичної реалізації власного творчого потенціалу і набутих знань. Завдяки цьому турніру майбутні інженери мають чудову нагоду зустрітися в інтелектуальному двобої зі студентами найкращих технічних університетів Європи та спробувати сили у розв'язанні реальних технічних задач та в менеджменті.

Національний етап Європейських інженерних змагань цього року проходив з 9 по 13 квітня на базі нашого університету. Його організаторами виступили локальна

група BEST у Києві, профком студентів НТУУ "КПІ" та ФАКС. У змаганнях взяли участь переможці регіональних етапів інженерних змагань – команди НТУУ "КПІ", Національного університету "Львівська політехніка", Вінницького національного технічного університету та Запорізького національного технічного університету.

Упродовж п'яти днів учасники змагалися у двох категоріях – "Team Design" та "Case Study".

Перша – це командне проектування, тобто розв'язання конкретної технічної задачі та реальне моделювання конструкцій за допомогою набору наданих організаторами матеріалів та інструментів в обмежений проміжок часу. Друга – вирішення завдання тех-

нічного чи економічного характеру і представлення результатів у вигляді стратегічної моделі дій для заданої ситуації.

Змагання в обох категоріях відбувалися одночасно. Завдання були розроблені організаторами та компаніями-партнерами і до початку заходу трималися у таємниці.

У категорії Team Design перше місце здобула команда НТУУ "КПІ" "Кот Ангелс" (Олександр Боднар, Микита Шилов, Віталій Підойма, Віктор Залюбивський). У категорії Case Study – команда Запорізького національного технічного університету "Сальвадор" (Олександра Степанова, Євген Карпов, Михайло Кресик, Євген Кадинський). Вони й представлятимуть Україну в місті Загреб (Хорватія) на фінальній частині Європейських інженерних змагань.

Команда НТУУ "КПІ" "Кот Ангелс"

13 квітня 2012 року в залі засідань Вченої ради КПІ відбулася церемонія нагородження переможців. Під час церемонії нагородження були продемон-

стровані в дії конструкції учасників змагань – роботи, які повинні були проїхати по спеціальному треку і повернутися на місце старту.

Інф. "КПІ"

Ухвалено Колективний договір НТУУ "КПІ" на 2012-2013 рр.

19 квітня в Центрі культури та мистецтв НТУУ "КПІ" відбулась конференція трудового колективу університету по ухваленню Колективного договору на майбутній рік.

За наявності кворуму (zareєструвалось 696 делегатів з 830 обраних) конференція обрала робочу президію у складі ректора НТУУ "КПІ" М.З.Згуровського, голови профкому співробітників В.І.Молчанова, першого проректора Ю.І.Якименка, голови профкому студентів А.Ю.Гаврушевича, голови Студентської ради О.М.Девятова. Після вирішення протокольних

питань було заслухано звіт адміністрації та профспілкових комітетів про виконання Колективного договору за попередній період. У своєму виступі М.З.Згуровський відзначив високі трудові, наукові та навчальні досягнення колективу КПІ та зазначив, що Колективний договір за період з квітня 2011 р. по квітень 2012 р. в цілому виконано. Проте не вирішеними залишилися два питання: про неповне (лише на 35%) виконання п. 5 розділу IV щодо виділення не менше як 0,3% фонду заробітної плати на культурно-масову, фізкультурну й оздоровчу роботу, а також п. 3 Угоди

з охорони праці щодо виконання робіт з ремонту приямків навчального корпусу №4.

Співдоповідачі В.І.Молчанов та А.Ю.Гаврушевич у своїх виступах, зокрема, відзначили цьогорічне запізнення вступу сторін у колективний договірний процес з боку департаменту навчально-виховної роботи. А також подякували адміністрації й профспілковим бюро підрозділів за своєчасну перевірку виконання поточних та схвалення нових колективних договорів на факультетах, в інститутах та структурних підрозділах КПІ. Незважаючи на складну ситуацію з виконанням бюджету КПІ, адміністрація та профкоми віднайшли компромісне на теперішній момент рішення щодо забезпечення належних умов оплати праці й інших соціально-економічних прав співробітників університету. В цілому, з точки зору профспілок, Колективний договір за 2011-2012 рр. можна вважати виконаним. Після звітних доповідей учасники конференції ухвалили поста-

Президія Конференції трудового колективу НТУУ "КПІ"

нову, якою затверджено, що Колективний договір за звітний період в цілому виконано.

З другого питання порядку денного від імені комісії з перевірки виконання та ухвалення колективного договору виступив В.І.Тимофєєв, який повідомив про повне узгодження з боку адміністрації, профспілкових організацій та студентства тексту нового Колективного договору. При обговоренні від проректора Г.Б.Варламова надійшли дві пропозиції щодо змін до розділу IX, одну з яких трудовий колектив

відхилив, а іншу зняв сам виступаючий. У результаті голосування було ухвалено Колективний договір НТУУ "КПІ" на період з квітня 2012 р. по квітень 2013 р. Також було ухвалено постанову про реєстрацію договору в Солом'янській районній адміністрації, розмноження й розповсюдження його в підрозділах університету та рішення про затвердження складу комісії з трудових спорів НТУУ "КПІ" на період дії нового Колективного договору.

За інф. профкому співробітників

Учасники конференції

Лекція з екологічних питань

9 квітня аспіранти та студенти старших курсів тих факультетів КПІ, які навчаються за програмами, що мають екологічне спрямування та пов'язані з питаннями забезпечення сталого розвитку, прослухали лекцію фахівця у сфері відновлювальної енергії та зменшення викидів парникових газів Алекса Шей (США).

Уперше Алекс Шей долучився до проблем зменшення викидів парникових газів 2003 року, працюючи в компанії "Фрішберг та партнери" в Україні. Він проводив аудит проекту, спрямованого на скорочення викидів парникових газів на об'єктах муніципальної власності, які виробляють та розподіляють гарячу воду та пару. У 2007 році Алекс Шей заснував компанію "Карбон Солюшнз Норс Вест", яка на-

копичила великий досвід у питаннях комерціалізації екологічних інструментів, таких як резервні одиниці викидів та сертифікації походження електроенергії з відновлюваних джерел; монетизації податкових пільг у відповідних галузях енергетики; підготовки кадастрів парникових газів і моделювання аналізу викидів тощо. Тож лекція на тему "Вивчення на прикладах конкретних механізмів чистого розвитку та затверджені до спільної реалізації скорочення викидів парникових газів" ґрунтувалася на прикладах з реального життя і стосувалася суто конкретних питань зменшення викидів парникових газів та екологічного менеджменту в сучасних умовах.

Інф. "КП"

Виступає Алекс Шей

Видатний математик Євген Вікторівський

Уже другий рік кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей ФМФ і Державний політехнічний музей при НТУУ "КПІ" проводять спільні семінари, присвячені видатним математикам, які працювали в КПІ. Прошли семінари, присвячені В.А.Зморозовичу, О.С.Смогоржевському, Ю.Д.Соколову. Наприкінці минулого року відбувся семінар до 85-річчя з дня народження Євгена Євгеновича Вікторівського (1926-1956) – "українського Галуа". Він дивовижним чином збігся з подіями, що розгорнулися в Києві навколо знесення будинку-садиби його прадіда (пам'ятки архітектури XIX ст.) Вільгельма Крістера, який був відомим меценатом-підприємцем. Київознавці стверджують, що саме завдяки його діяльності Київ на початку XX ст. здобув репутацію одного з найбільш зелених міст світу.

Євген Вікторівський опублікував всього шість робіт. Але вони містили фундаментальні результати з якісної теорії диференціальних рівнянь (ДР). Головним об'єктом його досліджень були системи ДР з розривними, з необмеженими нелінійностями, топологічні та метричні властивості множини узагальнених кривих. Він запропонував новий ефективний конструктивний метод побудови розв'язків ДР, екстремальних у певному сенсі, фактично заклавши перші вагомий цеглини у фундамент теорії оптимального керування. Деякі з його наукових результатів стосуються і нелінійних інтегральних та ДР з частинними похідними.

Життя Євгена Вікторівського було тяжким. У 1938 р. загинув батько. У роки Великої Вітчизняної війни Євгена примусово вивезли на роботи до Німеччини. У 1945-1948 рр. він працював у Радянській Військовій адміністрації спочатку статистиком, а потім перекладачем (він досконало знав німецьку мову, а за роки війни встиг оволодіти французькою, англійською, польською, іспанською та румунською мовами). У вільний час вивчав роботи німецьких математиків К.Каратеодорі і О.Перрона. Повернувшись до Києва, закінчив екстерном вечірню школу робітничої молоді (1949 р.), вступив на фізико-математичний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. М.Горького, де за надзвичайні математичні здібності був переведений з першого курсу одразу на 3-й. "Є.Вікторівський ще на студентській лаві оригінальним методом уперше розв'язав низку складних ма-

тематичних питань, пов'язаних з поширенням алгоритму Чаплігіна-Перрона на задачу великого теоретико-функціонального значення розв'язків диференціальних рівнянь при найзагальніших умовах Каратеодорі", – писав професор Є.Я.Ремез, який помітив незвичайні математичні здібності Євгена ще на першому курсі. Після закінчення інституту в 1952 р. Є.В.Вікторівський направили на роботу вчителем математики у глухе село Черкаське (на Донбасі), хоча він мав рекомендацію до аспірантури при кафедрі математичного аналізу Київського педінституту.

У 1953 р. неабиякими зусиллями професори В.А.Зморозович і О.С.Смогоржевський "витагли" Є.Вікторівського з "глибинки", запросивши на роботу до КПІ асистентом кафедри вищої математики.

Викладання, можливість займатися науковою роботою захопили й окрили Євгена. Поступово ім'я талановитого математика стало відомим на всіх факультетах КПІ. Оточуючих дивувало те, що вони ніколи не бачили його в довгих роздумах біля письмового столу. На що він відповідав: "Я розв'язую задачі вдома або подумки, доки їду на трамваї. <...> Скажу більше, якщо мені не вдається розв'язати задачу, побудувати доведення твердження подумки, то ручка, олівець та папір не допоможуть мені...". Але цій дивовижній роботі його інтелекту передували довгі години в наукових бібліотеках над вивченням оригінальних праць кращих математиків світу.

Притаманне йому вміння мислити стисло, знання кращої світової наукової спадщини дозволили зробити неочікуваний внесок у математичну науку, зокрема у теорію оптимального керування (ОК). Теорія ОК була започаткована ще Маршо і С.Зарембою (1934 р.) Вона вирішує завдання проектування системи, що забезпечує для певного об'єкта або процесу управління закон керування чи скеровану послідовність дій, які відповідають максимуму чи мінімуму заданої сукупності критеріїв якості. Для виконання завдання оптимального управління будеться математична модель керуваного об'єкта або процесу, що описує його поведінку в часі під

впливом керуючих чинників і власного поточного стану.

Головне, що зробив Є. Вікторівський на шляху створення теорії ОК, – це загальна теорія розривних систем, яка була повністю сформована в його дисертації та лягла в основу побудови складних математичних моделей. Завдяки цьому його науковим послідовником, завідувачем кафедри теоретичної механіки Московського фізико-технічного інституту М.А.Айзерманом у 1982 р. в Інституті автоматизації і телемеханіки АН СРСР була організована лабораторія динаміки нелінійних процесів управління, яку очолював Є.С.П'ятницький, за ініціативою якого у 1982 р. була створена лабораторія з обробки великих масивів інформації в ієрархічних системах.

У 60–80 рр. XX ст. з праці Є.Вікторівського досліджувались академіком М.В.Азбелевим та його учнями Р.К.Рагімхановим, О.Б.Самаровим, Л.Мун Су та ін. За результатами, отриманими Є.С.Вікторівським у роботі "Об одном обобщенном понятии интегральных кривых для разрывного поля направлений" (1954) вони запровадили нові підходи до розв'язку релейних диференціальних та інтегральних рівнянь.

Євген Вікторівський помер через місяць після захисту кандидатської дисертації "Интегральные кривые разрывного поля направлений" (офіційні опоненти – професори О.С.Смогоржевський і Ю.М.Березанський), за яку спеціалізована вчена рада радіотехнічного факультету КПІ одностайно присудила йому науковий ступінь доктора фізико-математичних наук. У дисертації талановитий учений дослідив плоске поле напрямків, задане рівнянням з розривною правою частиною та довів (основну в цій роботі) теорему існування узагальнених рішень таких ДР. Ця теорема дала конструктивну побудову екстремальних рішень, що до цього часу не було досягнуто навіть для рівнянь типу Каратеодорі. Також він знайшов відповідь на питання, які намагалися вирішити видатні математики минулого – Вале Гусен, М.Ф. Бокштейн, В.В.Немицький, зробив поширення методу

О.Перрона, узагальнення теореми Фукухара та теореми Тихонова-Кнезера. Ці дослідження науковий керівник дисертанта, член-кореспондент АН УРСР Є.Я.Ремез відніс до теоретико-множинного напрямку в теорії ДР та наголосив: "Кожна з восьми глав дисертації Є.С.Вікторівського, взята окремо, може бути визнана більш ніж достатньою для повноцінної дисертації на вчений ступінь кандидата наук. У цілому вона перевершує рівень навіть докторської". Захист відбувався у шестерть заповнений Великій фізичній аудиторії КПІ. Праця молодого вченого отримала високу оцінку як київських математиків, так і гостей, запрошених з Москви та Ленінграда. Проф. В.А.Зморозович, на той час керівник кафедри вищої математики КПІ, де працював Є.С. Вікторівський, порівняв його з видатним французьким математиком Е. Галуа. Це було справжнє свято науки. Дисертант цієї миті був безмежно щасливий – оплески, квіти, привітання, схвильований натовп студентів та колег у коридорі, біля дверей аудиторії.

І нині доробок Є.С. Вікторівського не втрапить своєї актуальності. Результати його досліджень використовуються у багатьох дисертаційних роботах наших сучасників. Запроваджені ж ученим поля конусів напрямків відкрили дорогу для дослідження складних процесів у механіці, електротехніці, хімії, термодинаміці та небесній механіці. Математики з США відзначили геніальність доробку Є.С. Вікторівського та взяли його результати за основу для своїх математичних теорій. Ними запроваджені нові математичні терміни: "розв'язок в сенсі Вікторівського" та "воронки Вікторівського".

Але праці Є.С.Вікторівського і сьогодні недостатньо вивчені. Вони складні для сприйняття та розуміння, тому що їх автор занотовував лише певні етапи математичних розв'язків, решту завдяки своєму таланту виконував подумки. Дослідження праць вченого можуть відкрити нові напрями в математиці. І ці дослідження є справою честі наших співвітчизників. Надбання науковця не може бути втрачене! Можна сподіватися, що наші талановиті сучасники зможуть "розшифрувати" та розвинути науковий доробок Є.С.Вікторівського, і світ отримає нове досконале математичне вчення для подальшого прогресивного розвитку науки.

Л.С.Баїтлова,
м.н.с. ДІМ при НТУУ "КПІ"

ДО ДНЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДЕНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Міжнародна організація праці (МОП), прагнучи привернути увагу світового співтовариства до створення належних умов праці для людини за принципом пріоритетності її життя та здоров'я, щороку відзначає Всесвітній день охорони праці.

Згідно з Указом Президента України від 18 серпня 2006 року встановлено Національний день охорони праці, який відзначається щороку 28 квітня і проводиться в організаціях усіх форм власності та галузях економічної діяльності України.

Головною метою державної політики України у сфері охорони праці є збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності. За будь-яких обставин конституційне право працівника на належні, безпечні та здорові умови праці повинно забезпечуватися та бути предметом особливої турботи та контролю держави.

Завданням цієї широкомасштабної акції є привернення уваги суспільства, органів державної влади, суб'єктів господарювання та громадських організацій до фактичного стану безпеки й умов праці в галузях, на конкретних підприємствах та в організаціях.

Найактуальнішим питанням у системі охорони праці та промислової безпеки є посилення відповідальності керівників виробництва за невиконання вимог безпеки, невіршення спектру соціальних питань.

Зважаючи на пріоритетність життя і здоров'я людей, роботодавці не повинні заощаджувати на створенні здорових і безпечних умов праці на підприємствах, скорочувати кількість фахівців, які опікуються цими проблемами.

З нагоди проведення Тижня охорони праці проводиться комплекс масових акцій на державному, галузевому, регіональному та виробничому рівнях – семінарів, конференцій, виставок, дискусійних круглих столів тощо.

В університеті відділом охорони праці та структурними підрозділами розробляються плани заходів, присвячені Тижню охорони праці, щодо запобігання нещасним випадкам на виробництві і професійним захворюванням, підвищення рівня безпеки та умов праці.

Кожна людина, яка працює на виробництві, підпадає під певні ризики, починаючи від найбільш небезпечних секторів економіки, якими є промислове виробництво та будівництво, і закінчуючи відносно безпечною сферою послуг.

Актуальним завданням у сфері охорони праці та промислової безпеки є управління ризиками виникнення нещасних випадків та аварій на виробництві та профілактика, які є обов'язковими складовими системи управління охороною праці на підприємстві.

Конкретна робота з відзначення Дня охорони праці сприятиме усуненню або зменшенню ризиків для життя та здоров'я працівників університету, вирішенню проблем охорони праці, які є ще в наявності.

Спільною роботою адміністрації та профкому університету, відділу охорони праці, керівників та відповідальних осіб з питань охорони праці структурних підрозділів разом з головами профбюро необхідно досягти головної мети у поточному році – відсутності виробничого травматизму в структурних підрозділах університету та зменшення травматизму у невиробничій сфері.

Інформація служби охорони праці НТУУ "КПІ", за матеріалами журналу "Охорона праці", №4, 5 2009; №4 2011

Інструктаж з охорони праці

Виступає
М.М. Полторацький

10 квітня 2012 року в залі засідань Вченої ради НТУУ "КПІ" працівники охорони праці спільно з профкомом університету провели цільовий інструктаж керівників та співробітників підрозділів першого корпусу. Мета зустрічі – підвищення особистої безпеки та збереження життя і здоров'я, зменшення травматизму у виробничій та невиробничій сферах.

Присутні ознайомилися зі змінами на законодавчому рівні у правилах охорони праці та їх дотриманням у практичній

діяльності, результатами аналізу травматизму у виробничій та невиробничій сферах за підсумками минулого року та першого кварталу 2012 року. Учасники інструктажу отримали вичерпні відповіді на запитання, які стосувалися порядку денного наради.

З початку року такі наради пройшли в 19 підрозділах університету. У них взяли участь

близько 800 осіб викладацького, інженерно-технічного та допоміжного складу.

Проведення інструктажу в структурних підрозділах службою охорони праці планується й надалі. Це передбачено розпорядженням ректора НТУУ "КПІ" М.З. Згуровського від 23.01.2012 року.

Інформація служби охорони праці НТУУ "КПІ"

Правила користування піротехнічними засобами під час проведення свят

У святкові дні міста і села України розцвітають красивими феєрверками, і кожен з нас може стати піротехніком. Треба пам'ятати що при необережному поводженні феєрверки становлять загрозу життю і можуть призвести до нещасних випадків.

Тож, які правила безпеки необхідно пам'ятати і знати, якщо ви або ваші рідні та друзі придбали піротехнічні засоби.

1. Не допускайте дітей до феєрверків. Піротехніка – це не іграшка, і

ніколи не повинна потрапляти до дитячих рук, незалежно від того, якою б безпечною не виглядала зовні. Навіть бенгальські свічки в дитячих руках можуть бути небезпечними.

2. Ніколи, запалюючи феєрверк, не нахиліться над ним – так можна отримати дуже серйозну травму обличчя, очей або рук.

3. Якщо ви не можете знайти гніт феєрверка, не використовуйте його взагалі.

4. Під час запуску феєрверка біля вас повинна знаходитись вода,

в яку після використання обов'язково необхідно занурити залишки вибухової речовини.

5. Ніколи не тримайте феєрверк у кишенях і не засовуйте до рота. Деякі з них можуть вибухати від удару, тертя або нагріву.

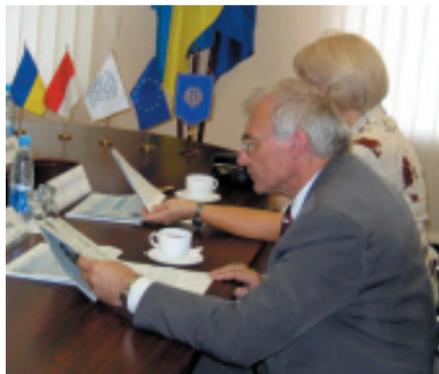
6. Використовуйте феєрверки тільки на відкритих майданчиках.

7. Не використовуйте прострочені феєрверки.

Інформація служби охорони праці НТУУ "КПІ"

ФОТОПОГЛЯД

Нас читають

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»
ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посади професора кафедри (доктор наук, професор), яка буде вакантна з 01 вересня 2012 року

– радіоконструювання і виробництва радіоапаратури

на заміщення посади старшого викладача (кандидат наук), яка буде вакантна з 01 вересня 2012 року по інституту, кафедрі:

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра електропостачання

ст. викладачів – 1

на заміщення посади доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), яка буде введена з 01 вересня 2012 року по факультету, кафедрі:

Факультет електроенерготехніки та автоматики

Кафедра відновлюваних джерел енергії

доцентів – 1

на заміщення вакантної посади старшого викладача (кандидат наук) по факультету, кафедрі:

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра органічної хімії і технології органічних речовин

ст. викладачів – 1.

на заміщення посади доцента (доктор наук, кандидат наук, доцент), тимчасово зайнятої до проведення конкурсу, по факультету, кафедрі:

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра автоматики та управління в технічних системах

доцентів – 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімната 243. Університет житлом не забезпечує.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН

Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Ресстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.